

Как един професор сбъдна мечтата си България да е дом на световни научни открития?

Новини | Наука | на 26.04.2022 08:20 | от Зорница Стоилова

Защо говорим за това?

Създаването на научен център за компютърни науки и изкуствен интелект е голяма възможност за България. Тя ще даде шанс на талантили хора да работят в страната ни и в същото време да правят научни открития, които да са важни за целия свят.

Миналата седмица в България се случи нещо много важно. В страната ни отвори врати център за наука, в който учени от цял свят ще могат да правят важни открития. Той се нарича Институт за компютърни науки и изкуствен интелект. Или съкратено от английски език INSAIT.

Институтът ще бъде част от Софийския университет "Свети Климент Охридски". И ще бъде първият по рода си в цяла Източна Европа.

Зад INSAIT стоят знанията, уменията и огромната енергия на един човек. Той се нарича Мартин Вечев и е български професор по компютърни науки и изкуствен интелект. Преподава в Швейцарския технологичен институт в Цюрих. Същият, в който е учил и един от най-великите учени - физикът Алберт Айнщайн.

Да създаде научен център на световно ниво в България, е мечта, за която Мартин Вечев работи от много време. Той си пожелава това преди близо 15 години, когато се дипломира от Университета в Кеймбридж, Англия.

Научните центрове са местата, където учени могат да работят по важни открития, които да променят бъдещето ни. Представи си например някоя [нова теория за черните дупки](#) да тръгне от България.

Защо е важно

Проф. Мартин Вечев вярва, че институтът ще помогне на страната ни да се съживи, да развие образованието и икономиката си. А също и да увеличи значимостта си в световен план.

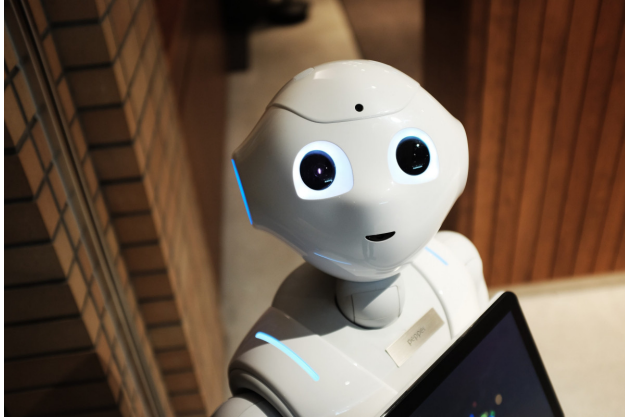
"Той може да направи така, че нашите най-талантили деца да могат да останат в България. А тези, които са излезли навън – да можем да ги привлечем обратно в България да създават откритията, новите технологии и продуктите с добавена стойност, които движат икономиката", казва проф. Вечев в интервю за "Свободна Европа".

Проф. Вечев успява да убеди много важни хора да повярват и да участват в неговия проект. Институтът ще работи заедно с швейцарските технологични университети в Цюрих и Лозана.

В следващите 10 години ще получава пари от българското правителство, както и от компании като *Google* и *Amazon*. Те са по-известни като технологични гиганти, защото са най-големите и влиятелни компании в областта си. Освен тях в института са вложили лични средства и много български предприемачи, които искат да подкрепят развитието на науката.

В института ще работят около 300 души - професори, изследователи, млади учени. В него ще могат да кандидатстват и студенти за магистратура. Това е, когато студентите искат да задълбочат знанията си, придобити в университета, и учат още една или две години в дадена област.

Добре, но какво е изкуствен интелект?

Когато говорим за интелект или интелигентност при хората, имаме предвид способността на хората да учат и да се справят с нови ситуации. Когато компютър или робот решава даден проблем, той също може да изглежда интелигентен. Но този интелект е различен от човешкия. Затова се нарича изкуствен.

Учените се опитват да направят машина с изкуствен интелект, близък до човешкия от повече от 50 години. Досега не са успели. Една от причините е, че интелигентността включва много различни начини да вземеш решение или да изпълниш задача. Например задачите, които решаваш по математика, може да имат един отговор, но много различни пътища, по които да стигнеш до него.

Учените са измислили как да накарат компютрите да правят някои неща, но не и други. Представи си например прахосмукачките роботи, които чистят домовете ни без човешка намеса. Те работят благодарение на изкуствен интелект.

Изкуственият интелект представлява група от инструкции, написани от хората. Тези инструкции се наричат програми. А компютрите използват програми, за да изучават големи количества от информация много бързо. След това избират отговори или действия измежду много възможности за избор. Компютърни програми например се използват във видеоигрите, които играеш, в прогнозата за времето или когато искаш да си преведеш нещо от друг език в *Google*.

Компютрите могат да използват само логика или връзките между фактите, за да открият проблеми. Докато хората използват много повече умения освен логиката, когато вземат решения. Например използват въображение, емоции и ценности. Все още никой не знае дали тези способности могат да бъдат програмирани в компютър.

Но в същото време има много научни проби в сферата на изкуствения интелект, които могат да променят живота около нас. Например автомобилите, които се управляват сами. Или откритието на нови начини да лекуваме или да се предпазваме от тежки заболявания.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2154-kak-edin-profesor-sbadna-mechtata-si-balgariya-da-e-dom-na-svetovni-nauchni-otkritiya](https://book/2154-kak-edin-profesor-sbadna-mechtata-si-balgariya-da-e-dom-na-svetovni-nauchni-otkritiya)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

